

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
06/2023	-	<p>De wet is goed bedoeld. Mijn eerste reactie op de wet is dat de wet juridisch zowel op lokaal geproduceerde als geïmporteerde levensmiddelen van toepassing schijnt te zijn. De uitvoeringsbepalingen lijken echter voornamelijk gericht op lokaal geproduceerde producten. Het lijkt alsof lokaal geproduceerde producten aan goedkeuring onderhevig zijn van het NIVS.</p> <p>Uit de wet blijkt niet of althans niet afdoende dat ook alle geïmporteerde levensmiddelen onderhevig zijn aan een door NIVS of ander internationaal erkend instituut verstrekte goedkeuringsverklaring/certificaat.</p>	<p>Om de voedselveiligheid te garanderen moeten zowel geïmporteerde producten, als lokaal geproduceerde producten voldoen aan de regels. Geëxporteerde producten moeten voldoen aan de vereisten van het land van bestemming.</p> <p>Onder andere de volgende artikelen van de concept levensmiddelen wet hebben het specifiek over import</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel 2:1 en 2:2 heeft het specifiek over de import en verkoop van levensmiddelen. De gedetailleerde voorschriften komen in de uitvoeringsregelingen, zoals in artikel 2: 7 is aangegeven. • Artikel 3, alle levensmiddelen bedrijven moeten zich registreren en zich houden aan de vereisten en procedures voor de registratie en erkenning. Conform artikel 1f van de concept levensmiddelenwet is een Levensmiddelenbedrijf: een onderneming of deel van een onderneming, zowel publiek- als privaatrechtelijk, die al dan niet met winstoogmerk actief is in enig stadium van de productie, verwerking en distributie van levensmiddelen. Hieronder valt dus ook een importeur. • Het NIVS zal vereisten ontwikkelen voor exploitanten van levensmiddelenbedrijven om als erkend levensmiddelenbedrijf te mogen opereren, met inbegrip van de ontwikkeling van programma's ter waarborging van de voedselveiligheid, zoals Goede Agrarische Praktijken (GAP), Goede Hygiëne Praktijken (GHP) of Goede Fabricage Praktijken (GMP), HACCP-beginselen gebaseerde

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		<p>Bij export is er ook een uitvoeringscertificaat vereist. Niet duidelijk is hoe die controle plaatsvindt en of dit eenmalig of een duurbetaling is. Dit kan een impact hebben op de logistieke processen bij export waarmee vertraging en extra geld gemoeid zijn.</p> <p>Mijns inziens, is dit een wet waarin NIVS niet afdoende lokale bescherming biedt tegen import producten die niet aan de eisen voldoen en het is ook geen export stimulerende wet.</p>	<p>controleprocedures, Preventieve controlepraktijken, of de vaststelling van criteria voor de ontwikkeling van dergelijke programma's, en traceerbaarheidsvereisten, zie memorie van toelichting</p> <p>Voor wat betreft het uitvoercertificaat het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De eisen voor een uitvoercertificaat worden bepaald door het land waar er naartoe wordt geëxporteerd • Als het importerend land geen uitvoercertificaat vereist dan is dat de reden voor het verlenen van ontheffing • Als het importerend land geen uitvoercertificaat vereist voor bepaalde levensmiddelen en diervoeders dan is dat de reden voor het verlenen van ontheffing <p>De voorgestelde wet is geïnspireerd door moderne wettelijke bepalingen die zijn aangenomen door andere landen, waar het toezicht op lokaal te consumeren voedsel geen onderscheid maakt tussen lokaal geproduceerde en geïmporteerde producten. Waar het om gaat is de bescherming van de consument tegen alle bronnen van mogelijk niet-conform en mogelijk gevaarlijk voedsel.</p>
6/2023	-	Om te voorkomen dat men een eigen definitie vormt voor bepaalde begrippen en dit later bij de handhaving voor een grijsvlak zorgt, is het best deze duidelijk te definiëren in artikel 1 van de wet. Zo zijn er enkele begrippen in de wet die aan	

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		interpretatie onderhevig zijn (en ook niet voorkomen in de wet van NIVS), te weten:	
06/2023	2:6 Reclame Het is verboden om de etikettering, reclame, verpakking, behandeling en verwerking van/ voor een levensmiddel op een wijze te plegen die als onjuist of misleidend kan worden beschouwd of die een verkeerde indruk kan wekken ten aanzien van de aard, waarde, hoeveelheid, samenstelling, verdienste of veiligheid ervan of die in strijd is met door het NIVS ter zake te ontwikkelen voorschriften.	Definieer alles wat onder reclame wordt verstaan. Is het alleen reclame op de verpakking of bij de verkoop adres of alle type van reclame, hetzij via de radio/ tv's/ billboards/ online etc. wordt gedaan over het product/ levensmiddel.	Dit is een goed punt en we kunnen de volgende definitie van reclame hanteren: Reclame: Reclame: het doen van uitspraken of beweringen over een voedingsproduct via enig medium, inclusief maar niet beperkt tot uitspraken op etiketten, geschreven en gepubliceerde informatie op billboards, posters, kranten, tijdschriften, audiovisuele berichten en/of sociale media die in Suriname beschikbaar zijn, met als doel het promoten van het voedingsproduct.
06/2023	2:6 behandeling en verwerking van/ voor een levensmiddel Het is verboden om de etikettering, reclame, verpakking, behandeling en verwerking van/ voor een levensmiddel op een wijze te plegen die als onjuist of misleidend kan worden beschouwd of die een verkeerde indruk kan wekken ten aanzien van de aard, waarde, hoeveelheid, samenstelling, verdienste of veiligheid ervan of die in strijd is met door het NIVS ter zake te ontwikkelen voorschriften.	Voorstel definitie van behandelen en verwerking ook te plaatsen. Voorstel definities: behandelen: het bewerken van eet- en drinkwaren na het bereiden en vóór het verpakken ervan, met welke handelingen de aard van de betrokken waar geen verandering ondergaat. bron: Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen - Nederland verwerking: handeling die het oorspronkelijke product ingrijpend wijzigt, onder meer door middel van verhitten, roken, zouten, rijpen, drogen, marinieren, extraheren of extruderen, of een combinatie van dergelijke behandelingen. bron: Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne	Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) heeft het begrip handelingen gedefinieerd in artikel 1q: <ul style="list-style-type: none"> • Produceren: het vangen of oogsten, het vervaardigen, het voorbereiden of behandelen, het bewerken, het verwerken, het conditioneren, het verpakken, het van etiketten voorzien en het opslaan van levensmiddelen. • Verhandelen: het bekomen, het in voorraad hebben of het uitstellen met het oog op het te koop aanbieden, het verkopen, het leveren, het vervoeren, het afstaan al dan niet tegen vergoeding, het op welke schaal dan ook ruilen of elk andere manier van op de markt brengen van levensmiddelen, met uitzondering van de gevallen voorzien in of bij deze wet. • Importeren: het legaal naar het grondgebied van de Republiek Suriname brengen van levensmiddelen, afkomstig uit een ander land. • Exporteren: het legaal leveren van levensmiddelen aan een ander land vanuit de Republiek Suriname.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			We zullen toevoegen: - Verwerking: Elke activiteit die de aard van het voedsel verandert ten opzichte van de primitieve staat die het resultaat is van primaire productie.
06/2023	2:1d Vervalst Het is verboden om een levensmiddel te produceren, importeren en of te verkopen, die in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften, indien het: a. besmet is met stoffen, die schadelijk zijn voor de gezondheid van de consument; b. ongeschikt geacht wordt voor de consumptie; c. onder onhygiënische omstandigheden is behandeld; d. vervalst is; e. behandeld is met additieven, pesticiden en diergeneesmiddelen; f. met nutriënten is verrijkt; g. als nieuw wordt beschouwd; h. bestanddelen bevat die vallen onder de bescherming van internationale regelgeving.	Duidelijk definiëren wat onder vervalsing van levensmiddelen wordt verstaan.	Definitie van Vervalsen: Het veranderen van voedsel van de bekende staat, resulterend in een inferieure toestand.
06/2023	2: 2 Diervoeders Het is verboden om diervoeders te importeren en of te verkopen, in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften en of omdat zij bestemd zijn voor voedselproducerende dieren en onder de toegepaste voedingsomstandigheden zouden leiden tot onveilige of verontreinigde levensmiddelen of levensmiddelen die schadelijk worden geacht voor de menselijke gezondheid.	In een juridische of wetenschappelijke context is het soms nodig om elke twijfel over de betekenis van het voegwoord "of" uit te sluiten. In zulke gevallen kunt u door het gebruik van en/of expliciet maken dat de betekenis 'en' wel degelijk van toepassing kan zijn. Duidelijk definiëren wat onder onveilige en/of verontreinigde middelen worden verstaan. Welke verontreinigingen en vanaf welke mate van verontreiniging wordt een levensmiddel als onveilig beschouwd.	Wij accepteren uw aanbeveling om "en/of" toe te voegen. Wij hebben het woord onveilig verwijderd. Artikel 2.2. bevat algemene bepalingen over de veiligheid van diervoeders, die verder zullen worden uitgewerkt in verordeningen. 2.2 Diervoeders Het is verboden om diervoeders te importeren en of te verkopen, in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften en/of omdat zij bestemd zijn voor voedselproducerende dieren en onder de toegepaste voedingsomstandigheden zouden leiden tot verontreinigde levensmiddelen

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			en/of levensmiddelen die schadelijk worden geacht voor de menselijke gezondheid.
06/2023	-	<p>Alhoewel ik het niet expliciet zie opgenomen in het concept wet, merk ik in het document "BELEIDSLIJNEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN EEN GEMODERNISEERDE LEVENSMIDDELENWETGEVING VOOR DE REPUBLIEK SURINAME" dat bij Sectie zestien: Regelgevende bevoegdheden in het kader van de levensmiddelenwet het volgende staat opgenomen:</p> <p>"Specifieke regelgevende bevoegdheden voor etikettering en samenstelling van levensmiddelen.</p> <p>De wet moet regelgevende bevoegdheden voor het NIVS creëren om de ontwikkeling van regels voor de etikettering van levensmiddelen mogelijk te maken ter ondersteuning van de bescherming van de gezondheid van de consument (bv. regels voor de etikettering van voedselallergenen of voedingswaarde) en de eerlijkheid in de handel in levensmiddelen (bv. kwaliteitsregels in verband met productievoorwaarden zoals biologisch voedsel of lokaal voedsel). Deze voorschriften moeten krachtens de wet kunnen worden gehandhaafd."</p> <p>Graag vermeld ik hierbij dat het SSB reeds enkele jaren geleden (zelfs voor de afkondiging van de wet NIVS, sinds 2017) een aanvang had gemaakt met de ontwikkeling van een Nationale Standaard</p>	<p>In Artikel 6:3 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) staat: <i>Bij de uitvoering van deze taken zullen naast de Codex Alimentarius standaarden ook de nationale standaarden op het gebied van levensmiddelen, zoals vastgesteld door het Surinaams Standaarden Bureau (SSB), als leidraad dienen.</i></p> <p>Het werk van SSB wordt zeer gewaardeerd en zal door het NIVS als referentie worden gebruikt. De kwestie van mogelijke duplicatie van mandaten werd al aangepakt door artikel 28:1 van de wet NIVS (S.B. 2021 nr. 19), alle instituten die bevoegdheden hebben met betrekking tot het toezicht op levensmiddelen zullen deze overdragen aan het NIVS.</p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		<p>voor het Etikettering van voorverpakte levensmiddelen. Dit initiatief resulteerde uit het "Health in All Policies (HiAP) project dat getrokken werd door het ministerie van Volksgezondheid in samenwerking met PAHO.</p> <p>Vanaf 2018 werd de Regionale standaard "Labelling of Prepackaged foods" gereviseerd waarbij deze in lijn werd gebracht met de recente CODEX standaard voor Labelling of Prepackaged Foods. Suriname (SSB) is het secretariaat van deze commissie binnen de CROSO. Terwijl wij momenteel nog bezig zijn met het finaliseren van de regionale standaard (stemronde), hebben wij de aanpassingen op regionaal gebied reeds meegenomen en ook verwerkt in onze Nationale Standaard met de verschillende stakeholders en experts in Suriname. Deze nationale Standaard is reeds vastgesteld in April 2023. Hier zijn ook de aspecten als misleiding en allergenen meegenomen. Daarnaast participeert Suriname ook in de Regionale Commissie die zich buigt over de ontwikkeling voor de standaard voor Nutritional labelling. Ook deze standaard wordt zoveel als mogelijk in lijn gebracht met de CODEX standaarden, met kleine aanpassingen voor de regio. Daarnaast hebben wij ook het Technisch Voorschrift voor het Etiketteren van voorverpakte goederen (inclusief levensmiddelen).</p>	

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		<p>Indachtig het feit dat het SSB reeds veel werk verricht heeft op het gebied van etikettering van voorverpakte levensmiddelen, reeds een etiket controle dienst opgang heeft en gezien zowel het SSB als de NIVS hetzelfde doel voor ogen heeft, de voedselveiligheid in Suriname te stimuleren en te garanderen (zowel lokaal als import), maar ook rekening houdend met aspecten regarderende Technical Barriers for Trade (TBT) denk ik dat het best is dat wij een samenwerking aangaan om zodoende elkaar niet alleen te ondersteunen maar ook te versterken, waarbij er ook tijd gewonnen kan worden. De Nationale richtlijnen voor het Etiketteren van voorverpakte Levensmiddelen (welke grotendeels in lijn zijn met de CODEX) zijn er reeds, indien de NIVS deze richtlijnen erkent en een samenwerking aangaat met het SSB, kunnen wij deze ook zo gauw mogelijk (indachtig consultaties met stakeholders) bijvoorbeeld verheffen tot een technisch voorschrift en beginnen met implementatie.</p> <p>Het SSB staat open voor een samenwerking om zodoende een bijdrage te leveren aan het geheel.</p>	
06/2023	-	<p>BELEIDSLIJNEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN EEN GEMODERNISEERDE LEVENSMIDDELENWETGEVING VOOR DE REPUBLIEK SURINAME</p> <p>Ik denk dat het onmogelijk is om een wetgeving van 11 pagina's en de</p>	<p>Deze concept levensmiddelenwet is een Raamwet. De gedetailleerde voorschriften komen in de uitvoeringsregelingen, zoals bijvoorbeeld in artikel 2:7 is aangegeven.</p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		<p>beleidslijnen in 14 pagina's de volledige wetgeving te beschrijven. Ik ben dan ook benieuwd of er onderliggende documenten zijn met de uitleg en gedetailleerde voorschriften van de door jullie benoemde elementen. Want nu zijn er vele verschillende interpretatie mogelijkheden waarmee men alle kanten op kan wat dan voor onbedoelde discussies kan zorgen. Ik heb hieronder diverse vragen benoemd en ik hoop dat jullie hier iets mee kunnen.</p>	
06/2023	-	<p>Erg jammer en in mijn ogen een gemiste kans waarom er niet ook naar de Europese wetgevingen zijn gekeken. Er zijn veel Surinaamse bedrijven die exporteren naar Europa en m.n. Nederland. Etikettering: wet etiketten waarin alle eisen van etikettering zijn benoemd ook voor het land waarna wordt geëxporteerd</p>	<p>De beginselen van de voorgestelde wet komen overeen met die van de EU-levensmiddelenwetgeving. Het is vermeldenswaard dat de EU-wetgeving al bijna 20 jaar oud is en dat er wordt overwogen om deze verder te moderniseren. De voorgestelde nieuwe levensmiddelenwetgeving van het NIVS heeft dit feit in overweging genomen en is weliswaar afgestemd op dezelfde beginselen als de EU-wetgeving, maar heeft gekozen voor een gemoderniseerde aanpak die rekening houdt met landen die onlangs hun levensmiddelenwetgeving hebben gewijzigd, zoals Canada, Singapore, enz. Het is ook belangrijk op te merken dat we de wet hebben opgesteld als een kadertekst - met nadruk op de beginselen, terwijl de details van de uitvoering zullen worden onderworpen aan regelgevende teksten die gemakkelijker kunnen worden geactualiseerd, met inachtneming van de juiste procedure (van inclusiviteit en transparantie), zoals bepaald in het derde artikel van de NIVS-wet (S. B. 2021 nr. 19). B. 2021 nr. 19), wanneer dergelijke wijzigingen moeten worden aangebracht.</p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
06/2023	-	terugroepen van producten. (preventieve maatregelen en eisen inzake traceerbaarheid.) Hier wordt benoemd dat er preventieve maatregelen moeten zijn genomen maar het is een wettelijke eis dat dat er een volledige traceerbaarheid moet zijn vanaf de toeleverancier tot en met de afnemer van alle gebruikte grondstoffen, verpakkingen etc. deze dient minimaal jaarlijks te worden getest.	Dit zullen wij inderdaad meenemen bij het opstellen van uitvoeringsregelingen. Dit is immers een Raamwet.
06/2023	-	Voertuig/ Transportmiddel voor het transporteren of verplaatsen van levensmiddelen: ik mis eigenlijk de eisen van de transporttemperatuur. Zeker bij dagverse producten zoals vlees, kip, consumptie-ijs en pakklare groente etc. maar ook van diepvriesproducten	Dit zullen wij inderdaad meenemen bij het opstellen van uitvoeringsregelingen. Dit is immers een Raamwet.
06/2023	-	Levensmiddelen verpakking of Verpakken: Welke eisen worden hier aangesteld . Men dient een verklaring te ontvangen van food grade verpakkingen en een DOC (declaration of compliance) waarin de migratietesten staan vermeld. Dit is belangrijk om te weten dat de verpakking geschikt is voor het te verpakken betreffende product.	Dit zullen wij inderdaad meenemen bij het opstellen van uitvoeringsregelingen. Dit is immers een Raamwet.
06/2023	-	Levensmiddelen behandelen of bereiden/ Verwerken: Welke eisen worden hieraan gesteld. Ergens staat in het document iets vermeld naar PRP (Pre Requisite Programma) Als dat een eis wordt dan denk je inderdaad dit af.	Inderdaad zoals aangegeven in de memorie van toelichting van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) artikel 5 maar ook de memorie van toelichting artikel 3 van de concept Levensmiddelenwet zullen er programma's ontwikkeld worden ter waarborging van de voedselveiligheid, zoals Goede Agrarische Praktijken (GAP), Goede Hygiëne Praktijken (GHP) of Goede Fabricage Praktijken (GMP), HACCP-beginselen gebaseerde controleprocedures of de

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			vaststelling van criteria voor de ontwikkeling van dergelijke programma's, en traceerbaarheidsvereisten.
06/2023	-	Voer: Er wordt eenmaal iets gezegd over diervoeder waaraan men dient te voldoen. Dit is een behoorlijk complex gebeuren. Als je wilt dat hieraan voldaan moet worden dan zul je ook de voorwaarden moeten beschrijven. Want ik denk dat jullie m.n. de landbouwdieren hiermee bedoelen die na slacht geconsumeerd zullen worden.	<p>Conform artikel 5:2c van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) is het NIVS belast met: <i>Het monitoren van veterinaire stoffen die worden gebruikt in diervoeders die bestemd zijn voor dieren, die voor menselijke consumptie gebruikt zullen worden.</i></p> <p>Conform artikel 2:7 zullen nadere regels en richtlijnen worden opgesteld door het NIVS</p> <p>En artikel 2.2. van de concept levensmiddelenwet bevat algemene bepalingen over de veiligheid van diervoeders, die verder zullen worden uitgewerkt in verordeningen.</p>
06/2023	-	<ul style="list-style-type: none"> Bevoegde functionaris. Ik ben benieuwd wie deze controle straks moet gaan betalen. Wat is straks de rol van de BOG of VKI? 	<p>Elke activiteit van algemeen belang wordt betaald uit NIVS-middelen. Wanneer activiteiten een dienst aan het bedrijfsleven creëren, worden de kosten teruggevorderd.</p> <p>De taken en bevoegdheden die het BOG en VKI hebben inzake het toezicht op voedselveiligheid en kwaliteit worden conform artikel 28: 1 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) overgedragen aan het NIVS.</p>
06/2023	-	Verontreiniging/vervalsing en Levensmiddelenfraude; Dit zou je onder een nummer kunnen zetten.	Verontreiniging kan onopzettelijk zijn en vervalsing is opzettelijk, vandaar het onderscheid.
06/2023	-	Evaluatie en goedkeuring van export zendingen: Dit onderdeel van de wet verleent aan het NIVS de bevoegdheid om op verzoek van exploitanten van levensmiddelenbedrijven of een	Het NIVS zal ook certificeringen erkennen die zijn afgegeven door gerenommeerde derde partijen, in overeenstemming met aanvaardbare voedselveiligheids- en kwaliteitssystemen, waaronder door de GFSI erkende systemen.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		<p>buitenlandse entiteit, regering of organisatie uitvoercertificaten af te geven. Mooi dat jullie dit willen gaan doen. Maar wat is hiervan de erkende waarde. Mogelijk alleen binnen Suriname voor export niet. Vele afnemers, retailers etc eisen internationale (ISO food) certificering. Denk daarbij aan een GFSI (Global Food Safety Initiative) erkend certificaat. Het Global Food Safety Initiative(GFSI) is ontstaan vanuit de behoefte van een aantal grote internationale retailers om voedselveiligheid wereldwijd te garanderen. GFSI is inmiddels uitgegroeid tot een wereldwijd erkend initiatief, waarin belangrijke retailers en producenten zijn vertegenwoordigd.</p>	
06/2023	-	<p>Contactpunt voor het internationaal netwerk van voedselveiligheids-agentschappen: INFOSAN: Jullie verwijzen naar het netwerk van INFOSAN maar dekken zij ook alle vragen. Waarom wordt er ook niet verwezen naar de internationale ISO standaarden en zoals eerder aangegeven de GFSI</p>	<p>Het International Food Safety Authorities Network (INFOSAN) is een wereldwijd vrijwillig netwerk van nationale autoriteiten met een rol in voedselveiligheid, gecoördineerd door een gezamenlijk FAO/WHO-secretariaat. Nationale autoriteiten van bijna alle lidstaten van de FAO en de WHO maken deel uit van het netwerk. FAO en WHO spelen een complementaire rol in het beheer van INFOSAN.</p> <p>Doordat INFOSAN de relevante autoriteiten wereldwijd met elkaar verbindt, is het een belangrijk communicatiemiddel voor het uitwisselen van informatie over voedselveiligheidsincidenten en noodsituaties met betrekking tot internationaal verhandelde voedingsmiddelen, waardoor relevante informatie snel toegankelijk wordt.</p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			De instanties die u noemt, waaronder ISO, zijn ontwikkelaars/eigenaars van particuliere normen.
06/2023	-	Ontwikkeling van regels voor de etikettering van levensmiddelen mogelijk te maken ter ondersteuning van de bescherming van de gezondheid van de consument (bv. regels voor de etikettering van voedselallergenen of voedingswaarde): Hier wordt voor het eerst Allergenen benoemd. Dit is een behoorlijke eis binnen de levensmiddelen producerende bedrijven. Wat verwachten jullie van de opslag, productie etc, waarbij ook allergenen binnen het bedrijf aanwezig zijn daar wordt niets over vermeld.	Dit zullen wij meenemen bij het opstellen van uitvoeringsregelingen. Dit is immers een Raamwet.
06/2023	-	Deze voorschriften moeten krachtens de wet kunnen worden gehandhaafd. Maar is hiervoor een onderliggend document waarin dit staat vermeld. Of wordt hier alleen de etikettering bedoeld.	Er zullen uitvoeringsregelingen worden ontwikkeld die dezelfde rechtskracht hebben als de wet.
06/2023	-	Elke derde partij die certificeert: Welke eisen stellen jullie hier aan. Als een bedrijf een GFSI geaccepteerde certificaat (FSCC, BRC) heeft welke jaar wordt getoetst op locatie. Krijgen deze dan bepaalde vrijstellingen. Denk aan minder bezoek van de inspecteur, het niet in bezit hoeven te zijn van een export verklaring die door de inspecteur wordt uitgeschreven.	Het NIVS zal dergelijke voorschriften ontwikkelen in overeenstemming met de onlangs uitgebrachte Codex Guidance on Voluntary Third Party Assurance Schemes (vTPA).
06/2023	-	Onderzoeken of testen, of monsters nemen van een levensmiddel of de ingrediënten daarvan: Op dit moment is het nog niet mogelijk om alle vereiste analyses te kunnen laten uitvoeren in Suriname. Of dat er geen juiste apparatuur, of grondstoffen	Als onderdeel van het streven van het NIVS om de beste praktijken op het gebied van voedselregulering toe te passen, heeft het NIVS een strategisch plan inclusief begroting ontwikkeld dat als leidraad zal dienen voor het toezicht op de voedselregulering, de planning en de

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		om het product te kunnen analyseren of dat er onvoldoende kennis aanwezig. Hoe gaan jullie dit dan monitoren	operationalisering van het voedselcontroleprogramma. Dit omvat ook voorwaarden zoals een goed uitgerust laboratorium. Onlangs heeft het NIVS voor ongeveer USD 1 miljoen aan laboratoriumapparatuur en -hulpmiddelen ontvangen en binnenkort start een aanvullende training voor het uitvoeren van analyses.
06/2023	-	Er wordt ook summier iets gezegd over de Cultuur van het bedrijf. Elke voedsel producerend bedrijf dient een Food Safety Cultuur plan te hebben. Dit is een (Europese) wetgeving en ook een eis vanuit de ISO 22000 en FSCC certificering	Er zullen uitvoeringsregelingen worden ontwikkeld. Dit is immers een Raamwet
06/2023	-	Hieronder nog wat aanbevelingen	Dit zullen wij inderdaad meenemen bij het opstellen van uitvoeringsregelingen. Dit is immers een Raamwet.
06/2023	-	Bouwkundige eisen en onderhoud aan het voedsel en diervoederbedrijf	
06/2023	-	Onderhoud koel en vriescellen. O.a. middels minimaal jaarlijkse (stek) keuring. Dit geldt ook voor de transport auto's met verdamper	
06/2023	-	Eisen betreffende de minimum temperatuur van koel en vriescellen.	
06/2023	-	Onderbouwing van geproduceerde levensmiddelen middels Houdbaarheid (challenge) testen	
06/2023	-	Data etikettering van ontvangen grondstoffen. Deels geproduceerd en eindproduct om de houdbaarheid te controleren	
06/2023	-	Eisen van temperatuur van geproduceerde producten zowel koud als warm bereidt	
06/2023	-	Kalibratie van weeg en meetmiddelen: Hoe vaak is de eis dat deze worden gekalibreerd. Hier lees ik niets over zeker	

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		bij het afvullen van de verpakkingen dient hier wel een degelijke gewichtscontrole te zijn. Maar ook bij diverse temperaturen. Denk o.a. aan pasteurisatie temperatuur.	
06/2023	-	Elke bedrijf dient een HACCP plan te hebben inclusief de monitoring van de mogelijk geïnventariseerde risico's. Dat kan middels bewaking van de Kritische Controle Punten (CCPs), Algemene beheersmaatregel (ABM) of via het Basis Voorwaarden Programma (PRP)	
06/2023	-	Ik hoop dat je hier wat mee kunt en zie graag jouw antwoordt tegemoet. Als de nieuwe wetgeving officieel is zou ik deze graag met het beleid stuk toe gemaïld krijgen zodat wij tijdens de audits in Suriname deze kunnen toetsen op naleving. Als je vragen hebt verneem ik dat gaarne en wens jou veel succes met het verwerken van mogelijk meerde opmerkingen van andere inzendingen.	
06/2023	1	Voorstel om onderstaand zin ook toe te voegen: "Voor de toepassing van deze wet gelden de definities van artikel 1 van de wet NIVS 2021 no. 19"	Dit zal in overweging worden genomen door wetgevingsjuristen, aangezien we streven naar consistentie.
06/2023	Memorie van Toelichting 12	Er wordt hier ook gesproken over vernietiging, moet vernietiging dan niet meegenomen worden in artikel 12?	Dit zal worden overwogen door de wetgevingsjuristen
06/2023		Andere wijzigingen zijn direct in de tekst aangebracht met track change	Hier zal rekening mee worden gehouden in de bijgewerkte versie.
06/2023		Proposal to also add below sentence: "For the purposes of this Act, the definitions of section 1 of the NIVS 2021 No. 19 Act shall apply."	This will be considered by the legal drafters, as we aim for consistency

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
06/2023	Explanatory statement 12	Destruction is also mentioned here, shouldn't destruction be included in article 12?	This will be considered by the legal drafters
06/2023		Other changes have been made directly in the draft law text with track change	These will be considered in the updated version.
06/2023	2:1c onder onhygiënische omstandigheden is behandeld;	onhygiënisch is subjectief	<p>In artikel 2:7 staat: <i>Het NIVS stelt nadere regels en richtlijnen voor het bepaalde onder de leden 1 tot en met 6.</i></p> <p>Dit wil dus zeggen dat het NIVS de richtlijnen met betrekking tot het (on)hygiënische omstandigheden zal opstellen en delen met de belanghebbenden.</p> <p>Ten overvloede geven wij aan dat conform artikel 3 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het besluitvormingsproces van het NIVS is verankerd in de beginselen van de risicoanalyse voor voedselveiligheids- en voedingsvraagstukken, volgens de richtlijnen van de Codex Alimentarius Commissie (CAC). 2. Bij het nemen van besluiten en het vaststellen van richtlijnen op het gebied van levensmiddelen door het NIVS wordt gestreefd naar harmonisatie met de internationale normen, zoals die door de Codex zijn ontwikkeld en met inachtneming van de lokale omstandigheden. 3. Bij het uitvoeren van haar regulerende taken, dient het NIVS de volgende waarden in acht te nemen: transparantie, inclusiviteit, onpartijdigheid en evenredigheid tot het risico. <p>Daarnaast is in de memorie van toelichting het volgende aangegeven:</p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			<p><i>Het NIVS zal vereisten ontwikkelen voor exploitanten van levensmiddelenbedrijven om als erkend levensmiddelenbedrijf te mogen opereren, met inbegrip van de ontwikkeling van programma's ter waarborging van de voedselveiligheid, zoals Goede Agrarische Praktijken (GAP), Goede Hygiëne Praktijken (GHP) of Goede Fabricage Praktijken (GMP), HACCP-beginselen gebaseerde controleprocedures of de vaststelling van criteria voor de ontwikkeling van dergelijke programma's, en traceerbaarheidsvereisten.</i></p> <p><i>De ontwikkelde vereisten zullen betrekking hebben op de gehele voedselketen, van landbouwactiviteiten (met specifieke voorschriften inzake voedselveiligheid) tot verwerkende bedrijven, detailhandelaren, importeurs en exporteurs.</i></p> <p>Dit bevestigt andermaal dat de richtlijnen voor hygiënisch produceren ontwikkeld zullen worden.</p>
06/2023	2:1e behandeld is met additieven, pesticiden en diergeneesmiddelen;	Waarom? Het is normaal voor de industrie om dit te gebruiken.	<p>Het is inderdaad normaal om additieven, pesticiden en diergeneesmiddelen. Echter zegt dit wetsartikel: <i>Het is verboden om een levensmiddel te produceren, importeren en of te verkopen, die in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften, indien het:</i></p> <p>Dit wil dus zeggen dat als het levensmiddel niet voldoet aan de voorschriften van het NIVS dan is het verboden om dit levensmiddel te produceren, importeren en of te verkopen</p> <p>Inderdaad zal het NIVS is conform artikel 5:2 Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) <i>verantwoordelijk zijn voor het vaststellen van maximumwaarden voor residuen.</i></p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		<p>Moeten er niet een lijst van toegestane additieven zijn en max toegestane hoeveelheid en voor de andere MRL's</p> <p>De termen zijn ook niet gedefinieerd.</p>	<p>Daarbij zal het NIVS conform artikel 6:3 Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19): <i>Bij de uitvoering van deze taken zullen naast de Codex Alimentarius standaarden ook de nationale standaarden op het gebied van levensmiddelen, zoals vastgesteld door het Surinaams Standaarden Bureau (SSB), als leidraad dienen.</i></p>
06/2023	2:1f met nutriënten is verrijkt	Waarom? Extra vit C in sap is niet toegestaan? Of gaat het om claims?	<p>Het is toegestaan om levensmiddelen met nutriënten is verrijkt mits het aan <i>het NIVS vastgestelde regels en voorschriften voldoen</i></p> <p>Bij het opstellen van deze regels en voorschriften zullen de <i>Codex Alimentarius standaarden en de standaarden ontwikkeld door het Surinaams Standaarden Bureau als leidraad dienen.</i></p>
06/2023	5:1 Voor de uitvoer van levensmiddelen en diervoeders is vereist een uitvoercertificaat afgegeven door het NIVS.	Wat zijn of worden de eisen voor een uitvoercertificaat?	De eisen voor een uitvoercertificaat worden bepaald door het land waar er naartoe wordt geëxporteerd
06/2023	5:2 Het NIVS kan bepaalde bedrijven ontheffing verlenen van het onder lid 1 gestelde.	Op grond waarvan kan er ontheffing worden verleend?	Als het importerend land geen uitvoercertificaat vereist dan is dat de reden voor het verlenen van ontheffing
06/2023	5:3 Het NIVS kan voor bepaalde levensmiddelen en diervoeders ontheffing verlenen van het onder lid 1 gestelde.	Op grond waarvan kan er ontheffing worden verleend?	Als het importerend land geen uitvoercertificaat vereist voor bepaalde levensmiddelen en diervoeders dan is dat de reden voor het verlenen van ontheffing
06/2023	8:1 De controle en toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften en bepalingen wordt opgedragen aan het NIVS en haar organen.	Om welke organen gaat het?	Het NIVS heeft conform zijn goedgekeurde organisatiestructuur 3 directoraten (organen). Een daarvan is het directoraat 2-Field and Scientific Operations dat belast zal zijn. Dit directoraat zal alle voedselregelgevingstaken verzamelen en de controle op de naleving ondersteunen door middel van inspecties in het veld.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
06/2023	8:3 Het NIVS kan nadere regels met betrekking tot de controle en naleving vaststellen.	In hoeverre kan/ mag NIVS dit doen? Moet het document met de regels niet eerst naar Raad van Ministers?	In Artikel 13 lid 2 (Overgangsbepalingen) van de concept Levensmiddelenwet staat dat de door het NIVS vast te stellen regels worden bij of krachtens staatsbesluit bekrachtigd.
06/23	1d <i>elke stof en product, verwerkt, gedeeltelijk verwerkt of onverwerkt, dat bestemd is om door de mens te worden geconsumeerd of waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij door de mens wordt geconsumeerd alsmede iedere stof die opzettelijk tijdens de vervaardiging, bereiding of behandeling aan het levensmiddel wordt toegevoegd;</i>	De wet heeft het over de kwaliteit van levensmiddelen	Artikel 1 d is een definitie van de term levensmiddel, een algemene term voor de toepassing van de wet (producten die door de wet worden gereguleerd).
06/23	1e <i>Levensmiddelenwetgeving: de wettelijke regelingen met betrekking tot levensmiddelen in het algemeen en de voedselveiligheid in het bijzonder, in het kader van de productie, verwerking en distributie van levensmiddelen, alsmede van diervoeders die voor voedselproducerende dieren worden geproduceerd of daarmee worden gevoerd;</i>	Diervoeder valt in principe buiten deze levensmiddelenwet, uitgaande van de definitie van levensmiddel aangegeven in 1.d	De definitie van diervoeder wordt gegeven in artikel 1h van de wet NIVS (S.B. 2021 nr. 19). De regulering van diervoeders in relatie tot diergezondheidsbepalingen valt inderdaad buiten het mandaat van het NIVS. Volgens de vereisten van de Codex Alimentarius echter, als de voederveiligheid gevolgen heeft voor de menselijke gezondheid (d.w.z. voedselveiligheid), dan wordt het onderdeel van het mandaat van het NIVS (spiegeling van Codex).
06/23	1f <i>Levensmiddelenbedrijf: een onderneming of deel van een onderneming, zowel publiek- als privaatrechtelijk, die al dan niet met winstoogmerk actief is in enig stadium van de productie, verwerking en distributie van levensmiddelen of diervoeders;</i>	Levensmiddelenbedrijf en diervoeder valt niet onder levensmiddelen zoals aangegeven in 1.d	Zie hierboven - Dezelfde redenering.
06/23	2:1 1. <i>Het is verboden om een levensmiddel te produceren, importeren en of te verkopen, die in strijd zijn met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften, indien het:</i>	Dit lid is vaag omschreven en geeft geen duidelijke afbakening aan. Productie, import en verkoop zijn momenteel een aangelegenheid van het	Het NIVS heeft als voornaamste taken: a) het toezicht houden op alle aspecten van het beheer van de voedselveiligheid en voedselkwaliteit, met inbegrip van het voorkomen en beperken van voedsel fraude.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		Ministerie van Economische Zaken Ondernemerschap en Technologisch Innovatie. Niet van het NIVS. Zullen deze taken in de toekomst niet meer behoren tot die van het voornoemd ministerie?	<p>b) het toezien op alle toepassingen en praktijken met betrekking tot landbouw, veeteelt, en visserij met inbegrip van dier- en plantgezondheid, mits deze toepassingen directe gevolgen hebben voor de voedselveiligheid en dus voor de menselijke gezondheid, in welk geval zij wel onder het toezicht van NIVS vallen.</p> <p>van lokaal geproduceerde, geïmporteerde en ten verkoop aangeboden levensmiddelen. Het Ministerie van Economische Zaken Ondernemerschap en Technologisch Innovatie is belast met handels aangelegenheden, niet voor voedselveiligheid en kwaliteitskwesities.</p>
06/23	2:1e behandeld is met additieven, pesticiden en diergeneesmiddelen;	De controle op het gebruik van pesticiden wordt geregeld door de Pesticiden board. Diergeneesmiddelen worden bij levende dieren gebruikt. Zolang het dier nog leeft, is het nog geen levensmiddel	<p>Conform artikel 5:2 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) is het NIVS belast met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het monitoren van gewasbeschermingsmiddelen en biociden en het vaststellen van maximumwaarden voor residuen. • Het monitoren van meststoffen en andere stoffen die worden gebruikt voor en/of toegepast op voor menselijke consumptie bestemde gewassen. • Het monitoren van veterinaire stoffen die worden gebruikt in diervoeders die bestemd zijn voor dieren, die voor menselijke consumptie gebruikt zullen worden. <p>Zoals hierboven voor diervoeder is aangegeven, wordt een toepassing met gevolgen voor de gezondheid van de mens/voedselveiligheid, zoals het vaststellen van MRL's voor bestrijdingsmiddelen, uitgevoerd door het NIVS.</p>
06/23	2:1e en f	Definitie van additieven en nutriënten toevoegen	Definities zullen worden ontwikkeld in uitvoeringsregelingen.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
	e. behandeld is met additieven, pesticiden en diergeneesmiddelen; f. met nutriënten is verrijkt;		De gebruikte terminologie is welbekend en opgenomen in Codex-teksten.
06/23	2:2 <i>Het is verboden om diervoeders te importeren en of te verkopen, in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften en of omdat zij bestemd zijn voor voedselproducerende dieren en onder de toegepaste voedingsomstandigheden zouden leiden tot onveilige of verontreinigde levensmiddelen of levensmiddelen die schadelijk worden geacht voor de menselijke gezondheid.</i>	Diervoeder valt onder de wet bestrijding dierziekten en Wet Inspectie Vlees en overige dierlijke producten, dus het valt buiten de levensmiddelenwet. Diervoeders zijn geen levensmiddelen.	Conform artikel 5:2c van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) is het NIVS belast met: Het monitoren van veterinaire stoffen die worden gebruikt in diervoeders die bestemd zijn voor dieren, die voor menselijke consumptie gebruikt zullen worden. De regulering van diervoeders in relatie tot diergezondheidsbepalingen valt inderdaad buiten het mandaat van het NIVS. Volgens de vereisten van de Codex Alimentarius echter, als de voederveiligheid gevolgen heeft voor de menselijke gezondheid (d.w.z. voedselveiligheid), dan wordt het onderdeel van het mandaat van het NIVS (een afspiegeling van de Codex).
06/23	2:3 <i>Het is verboden om levensmiddelen, het etiket of de verpakking daarvan te bewerken met de bedoeling het levensmiddel schadelijk voor de gezondheid te maken of vrees te wekken dat het schadelijk voor de gezondheid zal worden.</i>	Er is al genoeg wetgeving voor etikettering vanuit het Surinaams Standaarden Bureau en er zijn ook bepalingen daaromtrent in de wet Inspectie Vlees en overige dierlijke producten (wat betreft bewerkt cq verwerkt vlees en dierlijke producten)	Wij waarderen dat er al veel werk is verzet inzake etikettering, maar conform artikel 28: 1 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) zullen alle instituten die bevoegdheden hebben met betrekking tot het toezicht op levensmiddelen deze overdragen aan het NIVS. Het NIVS zal daarom de enige instantie zijn die verantwoordelijk is voor voedsletiketteringsvoorschriften, wat het voor exploitanten van levensmiddelenbedrijven erg gemakkelijk zal maken.
06/23	2:7 <i>Het NIVS stelt nadere regels en richtlijnen voor het bepaalde onder de leden 1 tot en met 6.</i>	Laat ruimte open voor willekeur. De wetgevende macht in Suriname wordt onder andere gevormd door de Nationale Assemblee en de regering. Het NIVS valt niet onder de wetgevende macht en is	In Artikel 13 lid 2 (Overgangsbepalingen) van de concept Levensmiddelenwet staat dat de door het NIVS vast te stellen regels worden bij of krachtens staatsbesluit bekrachtigd.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		<p>derhalve niet bevoegd om nadere regels vast te stellen en op de stoel van de wetgever te zitten. De nadere regels en richtlijnen kunnen bij beschikking van het ministerie belast met agrarisch beleid worden vastgesteld.</p> <p>Opmerking: Er moet geen dubbelzinnige wetgeving gecreëerd worden, welke onduidelijkheden met betrekking tot geldigheid, toezicht, controle en handhaving zal opwerpen bij de samenleving/ belanghebbenden</p>	<p>Bovendien is er geen ruimte voor willekeur aangezien de NIVS-wet maar ook de Levensmiddelenwet zeer strikte voorwaarden voorstelt voor de manier waarop voedsel in de toekomst zal worden gereguleerd, zoals uitgedrukt in de principes en vereisten die in de wet zijn vastgelegd:</p> <p>In artikel 2:7 staat: <i>Het NIVS stelt nadere regels en richtlijnen voor het bepaalde onder de leden 1 tot en met 6.</i></p> <p>Dit wil dus zeggen dat het NIVS de richtlijnen met betrekking tot het (on)hygiënische omstandigheden zal opstellen en delen met de belanghebbenden.</p> <p>Ten overvloede geven wij aan dat conform artikel 3 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het besluitvormingsproces van het NIVS is verankerd in de beginselen van de risicoanalyse voor voedselveiligheids- en voedingsvraagstukken, volgens de richtlijnen van de Codex Alimentarius Commissie (CAC). 2. Bij het nemen van besluiten en het vaststellen van richtlijnen op het gebied van levensmiddelen door het NIVS wordt gestreefd naar harmonisatie met de internationale normen, zoals die door de Codex zijn ontwikkeld en met inachtneming van de lokale omstandigheden. 3. Bij het uitvoeren van haar regulerende taken, dient het NIVS de volgende waarden in acht te nemen: transparantie,

Feedback stakeholders op de Concept Levensmiddelenwet inclusief antwoorden NIVS TASK TEAM

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			inclusiviteit, onpartijdigheid en evenredigheid tot het risico.
06/23	3:1/ 3: 2 1. <i>Om als levensmiddelenbedrijf te kunnen opereren is de registratie en erkenning door het NIVS vereist.</i> 2. <i>De vereisten en procedures voor de registratie en erkenning als bedoeld in lid 1 worden door het NIVS vastgesteld.</i>	Kan uit de wet geschrapt worden omdat het ruimte laat voor willekeur. Het wel of niet mogen oprichten van een onderneming is een aangelegenheid van het Ministerie van Economische Zaken Ondernemerschap en Technologische Innovatie	Zie het antwoord hierboven, De manier waarop deze wet is ontwikkeld, is dat het fungeert als een raamwet met duidelijke principes die richting geven aan verdere regelgevende vereisten. Alle vereisten moeten worden ontwikkeld in overeenstemming met de juiste procedure zoals gedefinieerd in de wet en hierboven uitgelegd.
06/23	4 <i>Door het NIVS kan aan overeenstemmingsbeoordelingsinstellingen, op hun verzoek, toestemming worden verleend om de naleving van nationale en internationale voorschriften met voedselveiligheid te verifiëren om te weten of voldaan wordt aan door het NIVS vast te stellen regels.</i>	Certificering en standaarden zijn vrijwillig. Tijdens de stakeholderbijeenkomst van 7 juni 2023 is reeds het ISO certificeringssysteem etc aangehaald. Deze bepaling in artikel 4 laat ruimte voor willekeur. Het Surinaams Standaarden Bureau is reeds actief in dit kader. Wat houdt een overeenstemmingsbeoordelingsinstelling in en wat zijn de taken en bevoegdheden? Wie zal zitting nemen en wat zijn de kwalificaties daarvoor?	In de Memorie van Toelichting staat: Het NIVS kan een instelling die overeenstemmingsbeoordelingen uitvoeren in Suriname of in het buitenland en waarvan de activiteiten betrekking hebben op de in Suriname geproduceerde of in Suriname in te voeren levensmiddelen, erkennen of toestemming verlenen om op te treden als overeenstemmingsbeoordelingsinstantie. Overeenstemmingsbeoordeling is het systematisch onderzoek om te bepalen in hoeverre een product, procedé of dienst aan specifieke vereisten voldoet Een overeenstemmingsbeoordelings-instelling is een instelling die bevoegd en deskundig is voor alle in het kader van het overeenstemmingsbeoordelingsproces te verrichten handelingen; Elke exploitant die door een gerenommeerde conformiteitsbeoordelingsinstantie is gecertificeerd in overeenstemming met een door de NIVS erkend systeem, krijgt van de NIVS de desbetreffende

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			behandeling (d.w.z. wordt beschouwd als een lager risico). Bij de ontwikkeling van de vereisten voor de toepassingen van deze bepaling zal het NIVS de richtlijnen toepassen die door de Codex zijn ontwikkeld voor voluntary Third Party Assurance Schemes (vTPA).
06/23	5:1 <i>Voor de uitvoer van levensmiddelen en diervoeders is vereist een uitvoercertificaat afgegeven door het NIVS.</i>	Dit laat ruimte voor machtsmisbruik. Wat houdt het uitvoercertificaat van NIVS in? Een ieder die wil exporteren heeft een veterinair uitvoercertificaat nodig tenzij het importerend land dat niet vereist. Het NIVS kan niet bepalen voor het importerend land of wel of geen certificaat is vereist zoals omschreven in artikel 5	Het is niet de bedoeling van het NIVS om dit vast te stellen, maar de vereisten van het exportland, op dezelfde manier waarop veterinaire certificaten nodig zijn voor levende dieren.
06/23		En hoe zou dit uitvoercertificaat zoals bedoeld in dit artikel, staan ten opzichte van het veterinair uitvoercertificaat van de veterinaire diensten die handelt conform de wet inspectie vlees en overige dierlijke producten en de wet bestrijding dierziekten?	Het veterinaire certificaat is gericht op diergezondheidseisen volgens de bepalingen van de World Organization for Animal Health (WOAH), indien relevant. Het NIVS-gezondheidscertificaat richt zich op de voedselveiligheid, die deel uitmaakt van het mandaat van de Codex en dus van het NIVS (het NIVS-mandaat is een afspiegeling van het Codex-mandaat).
06/23	6 1. <i>Een exploitant van een levensmiddelenbedrijf kan door het NIVS verplicht worden gesteld om informatie over de productie of behandeling van levensmiddelen openbaar te maken, indien het NIVS aantoont dat die informatie nodig is in het algemeen belang of ter waarborging van de voedselveiligheid.</i> 2. <i>De vereisten en procedures voor het openbaar maken van de informatie worden door het NIVS vastgesteld.</i>	Geen enkel instituut mag een onderneming verplichten om bedrijfsinformatie openbaar te maken. Er is sprake van machtsmisbruik en willekeur. Slechts in een stafrechtelijk onderzoek zou dit kunnen zijn op laste van het Openbaar Ministerie	Alle gemoderniseerde voedselwetgevingssystemen hebben voorzieningen getroffen voor een dergelijke openbaarmaking onder de noodzakelijke omstandigheden om de volksgezondheid te beschermen. Met deze bepaling wordt geen machtsmisbruik beoogd, in overeenstemming met andere internationale voedselregelgevers. Bovendien is Suriname op grond van de internationale Gezondheidsvoorschriften verplicht

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			om informatie openbaar te maken die verband houdt met gezondheidsgerelateerde kwesties, met inbegrip van aan voedsel gerelateerde zaken, die verspreid kunnen worden door producten afkomstig uit Suriname of die via Suriname worden doorgevoerd. Aan een dergelijke verplichting kan niet worden voldaan, tenzij Suriname, d.w.z. het NIVS, over dergelijke bevoegdheden beschikt.
06/23	7:2 <i>De vereisten en procedures voor de terugroeping worden door het NIVS vastgesteld.</i>	Er zijn al procedures bij verschillende instanties waar dit geregeld is. Dit is tevens ook een taak van het BOG en de Veterinaire Diensten. Dit artikel zou anders geformuleerd kunnen worden	Wij beseffen dat er al veel werk is verricht op het gebied van de procedures voor het terugroepen van producten, maar volgens artikel 28: 1 van de NIVS-wet (S.B. 2021 no. 19) zullen alle instituten die bevoegdheden hebben met betrekking tot het toezicht op levensmiddelen deze overdragen aan het NIVS. Het NIVS zal gebruik maken van alle ervaringen die zijn opgedaan en ontwikkeld door alle overheidsorganisaties met een vergelijkbaar mandaat om zijn eigen procedures en protocollen hiervoor te ontwikkelen.
06/23	8:1 <i>De controle en toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften en bepalingen wordt opgedragen aan het NIVS en haar organen.</i>	Een instituut kan niet belast zijn met de naleving van een wet, maar een of meerdere ministeries	De activiteiten van het NIVS zijn gebaseerd op een succesvol Surinaams voorbeeld van de transformatie van een toezichthouder op levensmiddelen, namelijk de VKI. VKI kreeg de bevoegdheid om visinspectie- en managementeisen te handhaven en het NIVS is van plan hetzelfde model te volgen.
06/23	8:3 <i>Het NIVS kan nadere regels met betrekking tot de controle en naleving vaststellen.</i>	Laat de mogelijkheid voor machtsmisbruik open. Het NIVS is geen wetgevende macht. De nadere regels moeten bij beschikking van de minister belast met het agrarisch beleid. Tevens ontbreekt betrokkenheid van het ministerie van Justitie en Politie en andere ministeries die gezamenlijk betrokken	In Artikel 13 lid 2 (Overgangsbepalingen) van de concept Levensmiddelenwet staat dat de door het NIVS vast te stellen regels worden bij of krachtens staatsbesluit bekrachtigd. Dezelfde uitleg over het proces dat moet worden toegepast bij het ontwikkelen van regels en die hieronder wordt uitgelegd, is van toepassing.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		waren bij de uitvoering van de voedingsmiddelenwet 1911	Bovendien is de NIVS-wet bedoeld als een gemoderniseerde wetgeving die een kader biedt voor de regulering van voedingsmiddelen, terwijl dergelijke reguleringen meer technisch van aard zijn en daarom onderworpen zullen zijn aan regelgevende teksten die met alle vereiste zorgvuldigheid moeten worden ontwikkeld, evenals in overeenstemming met de eisen die door de wet worden gesteld.
06/23	10 <i>Het is degene die uit hoofde van de toepassing van deze wet of krachtens deze wet uitgevaardigde regelingen of genomen besluiten enige taak vervult, verboden om gegevens of inlichtingen, die op grond van deze wet zijn verstrekt of ontvangen, verder of anders gebruik te maken, daaraan verder of anders bekendheid te geven, dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet geëist, tenzij het gaat om informatie die ter bescherming van de volksgezondheid openbaar gemaakt moet worden als de omstandigheden dat vereisen.</i>	Loopt haaks in tegen hetgeen is aangehaald in artikel 6. Artikel 6 zou uit deze wet gehaald moeten worden	Artikel 10 is een artikel dat vertrouwelijke bedrijfsinformatie beschermt (tenzij dit in het algemeen belang is). Artikel 6 legt de uitzondering uit: d.w.z. openbaarmaking alleen in het algemeen belang. Er is geen duidelijke of impliciete tegenstrijdigheid.
06/23	12:3 <i>De inspecteurs moeten bij hun optreden al zodanig voorzien zijn van een door de directeur van NIVS afgegeven legitimatiebewijs, vermeldende de naam, rang en zo nodig het ambtsgebied. Dit legitimatiebewijs dient op aanvraag te worden getoond. Bij ministeriele beschikking kunnen nadere regels worden vastgesteld voor de legitimatie van de inspecteurs.</i>	Het is niet duidelijk als de inspecteurs van het NIVS andere regels hebben dan die van het Ministerie van Justitie en Politie	Dit is GEEN nieuwe bepaling, het is overgenomen uit Act NIVS (S.B. 2021 no. 19) – sectie In artikel 134 SV zijn de algemene opsporingsambtenaren genoemd, zoals de Politie. In artikel 12 staan ook vermeld de bijzondere opsporingsambtenaren, in deze de inspecteurs. Voor deze bijzondere groep zijn de regels vervat in onder andere de wet NIVS.
06/23	12:6 <i>De verkoop van in beslag genomen goederen geschiedt onder toezicht van het NIVS conform artikel 82 en volgende van het Wetboek van Strafvordering.</i>	In beslag genomen goederen kunnen niet ter verkoop worden aangeboden. Het Openbaar Ministerie of de rechter bepaalt	Dit is GEEN nieuwe bepaling, het is overgenomen uit Act NIVS (S.B. 2021 no. 19) - sectie

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		wat met het goed zal gebeuren. Dat is conform het Surinaams Strafrecht	
06/23	12:8 <i>De opbrengst der goederen of zaken als bedoeld in lid 6 van dit artikel wordt gestort op de rekening van het NIVS.</i>	Alle opbrengsten van openbare verkopen moeten in de staatskas worden gestort, tenzij heffing is aangevraagd en verkregen van de daartoe bevoegde instantie. Dit onderdeel moet wellicht uit de wet worden gehaald	Dit is GEEN nieuwe bepaling, het is overgenomen uit Act NIVS (S.B. 2021 no. 19) - sectie
06/23	13:1 <i>Bij de inwerkingtreding van deze wet komt de Voedingsmiddelenwet 1911 (G.B. 1911 no. 25, geldende tekst G.B. 1953 no. 134) te vervallen.</i>	Heeft betrekking op taken van het ministerie van Volksgezondheid. Kan niet door het NIVS worden vervangen. De voedingsmiddelen wet van 1911 is zeer ruim en behelst ook de kwaliteit van melk en zuivelproducten. Hoe zal het NIVS elk levensmiddel kunnen controleren: is er kader en expertise in huis?	Dit is GEEN nieuwe bepaling, deze is al eerder aangenomen, d.w.z. De taken en bevoegdheden van het SSB/Ministerie van Volksgezondheid met betrekking tot het toezicht op de voedselveiligheid en -kwaliteit worden overgedragen aan het NIVS in overeenstemming met artikel 28: 1 van de NIVS-wet (S.B. 2021 nr. 19). Als onderdeel van zijn streven om de beste praktijken op het gebied van voedselregelgeving toe te passen, heeft het NIVS een strategisch plan ontwikkeld voor de periode 2023-2025 dat als leidraad zal dienen voor zijn toezicht op de voedselregelgeving, de planning en de operationalisering van zijn voedselcontroleprogramma. Een van de strategische doelen is het opbouwen van een dynamisch en professioneel personeelsbestand om effectieve voedselregulering mogelijk te maken.
06/23	13	Wat zal gebeuren met de andere instanties die momenteel wettelijk bevoegd zijn ten aanzien van levensmiddelen zoals het BOG? Zullen die ophouden te bestaan?	De andere instituten, waaronder de SSB die zich voorheen bezighield met voedsel, hebben een veel ruimer mandaat dan alleen voedsel en zullen hun bevoegdheden dienovereenkomstig blijven uitoefenen. Deze instituten die belast zijn met het toezicht op levensmiddelen houden niet op te bestaan, maar

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			conform artikel 28: 1 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) dragen ze slechts die bevoegdheden die betrekking hebben op het toezicht van levensmiddelen over aan het NIVS.
06/23		Er is geen artikel met betrekking tot beroep in deze wet opgenomen indien een certificaat wordt geweigerd. Wat zijn de voorwaarden voor het krijgen van de certificaat van artikel 5 en op grond waarvan wordt een besluit genomen ? Op welk termijnen hoe wordt de belanghebbende hierover geïnformeerd? Wie van het NIVS neemt de besluiten?	Artikel 23 (BEZWAAR EN BEROEP) van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) beschrijft bezwaar en beroep
06/23		Algemeen Het ministerie belast met het agrarische beleid zal nooit zelf en alleen belast kunnen zijn met de uitvoering van deze wet. Daarbij is medewerking van het Ministerie van Volksgezondheid en Economische Zaken Ondernemerschap en Technologische Innovatie noodzakelijk. Aannahme van deze wet zal, zonder wettelijke ministeriele samenwerking , zorgen voor problemen bij de controle op toezicht en handhaving.	Op twee niveaus is er wettelijke ministeriele samenwerking. De Ministers belast met Volksgezondheid en Economische Zaken Ondernemerschap en Technologische Innovatie maken samen met de Minister belast met agrarisch beleid conform artikel 15 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) deel uit van het Overlegorgaan dat conform artikel 16 van dezelfde wet overleg moeten voeren over voorstellen van maatregelen en verantwoordelijk voor het versterken van het beleid en toezicht op het vlak van voedselveiligheid. De genoemde ministeries nemen zitting in de Raad van Toezicht van het NIVS conform artikel 17:2a, 2b en 2c en als Raadsleden moeten ze conform artikel 18 de directeur beleidsmatig ondersteunen.
06/23		Pagina 2 (1 ^e alinea), onder de beleidsrichtlijnen, streven naar één levensmiddelenregelgever: Er zijn andere instituten die ook belast zijn met	Zie hierboven - hetzelfde antwoord

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		levensmiddelen. Zullen die ophouden te bestaan?	
06/23		Pagina 2 (2 ^e alinea), het mandaat van het NIVS: niet duidelijk afgebakend, is veel te ruim en geeft ruimte voor willekeur.	Artikel 6 van de NIVS-wet (S.B. 2021 nr. 19) beschrijft het mandaat van het NIVS Dit mandaat is gespiegeld aan de reikwijdte van de Codex en is daarom niet arbitrair of toevalligerwijs.
06/23		Pagina 2 (2 ^e alinea), het verouderde karakter van de huidige wetgeving inzake voedselveiligheid: in stede hiervan moet worden aangegeven, de voedingsmiddelenwet (G.B. 1911 no. 25, geldende tekst, G.B. 1953 no. 134)	Deze informatie wordt vermeld als achtergrond. Het is de bedoeling dat alle voorgaande voedselgerelateerde wetten worden ingetrokken met de goedkeuring van de nieuwe wetsvoorstel.
06/23		Het zou zelfs beter zijn de oude voedingsmiddelenwet van 1911 te actualiseren zodat het wiel niet opnieuw hoeven uit te vinden met het opstellen van een nieuwe wet (Levensmiddelenwet) en systeem met hetzelfde doel zoals vele wetgevingsproducten momenteel al beogen en nog steeds werkbaar zijn in deze tijd.	Het is meer dan noodzakelijk om een nieuwe wet te ontwikkelen die gebaseerd is op de gemoderniseerde vereisten van de levensmiddelenwetgeving die door verschillende landen, zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden, is aangenomen. De wet van 1911 is niet alleen verouderd, maar is ook ontwikkeld in een tijd waarin zelfs de kennis van de gevaren voor de voedselveiligheid beperkt was en niet zou worden overwogen door middel van de preventieve aanpak die wordt bepleit door gemoderniseerde wetgevende kaders voor levensmiddelen.
06/23	2, alinea 4 <i>Een bijzondere situatie ontstaat in gevallen waarbij levensmiddelen bestanddelen c.q. resten in zich hebben, die afkomstig zijn van bijvoorbeeld planten en dieren, waarvoor het NIVS nog geen regelgeving heeft gemaakt. Dat zou inhouden dat zij niet verboden zijn. Echter zou het kunnen dat voornoemde planten en dieren wel vallen onder de bescherming van internationale regelgeving, verdragen waar Suriname</i>	En wet kan niet anticiperend zijn. Kans op willekeur en machtsmisbruik	Integendeel, de wet voorziet in het gebruik van wetenschappelijke kennis (via risicobeoordelingen) en internationale benchmarking (zoals aangegeven in deze bepaling) om de veiligheid van voedselproducten te bepalen.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
	<i>wel partij bij is. In dat geval zal dat levensmiddel dan ook vallen onder de categorie verboden levensmiddelen.</i>		
06/23	2, alinea 8 <i>De levensmiddelenvoorschriften zullen gericht zijn op de preventie van de introductie van gevaren voor de voedselveiligheid in de voedselvoorzieningsketen, en niet op de controle van eindproducten door middel van eindproducttesten, hoewel deze laatste maatregel kan worden toegepast als onderdeel van de levensmiddelencontrole activiteiten van het NIVS.</i>	<p>Wat gaat er precies gedaan worden? Waar begint en eindigt het mandaat van het NIVS? De grenzen moeten duidelijk zijn.</p> <p>Het NIVS moet niet op de stoel van bestaande instituten gaan zitten, anders ontstaat er verwarring in de samenleving</p>	<p>Artikel 6 van de NIVS-wet (S.B. 2021 nr. 19) beschrijft het mandaat van het NIVS dat het mandaat van de Codex weerspiegelt.</p> <p>Het is belangrijk op te merken dat dit principe is overgenomen uit de Codex hoofdtekst over voedselcontrole CXG82-2013.</p>
06/23	5	Uitvoercertificaten zijn verplicht, tenzij zij door het NIVS-dispensatie is verleend: sprake van tegenstrijdigheid. Op grond waarvan zal er dispensatie worden? Open voor willekeur?	Dit is een herhaling van een opmerking, zoals hierboven uitgelegd.
06/23	6	Alleen het ministerie van Justitie en Politie, in deze het Openbaar Ministerie, kan opdragen informatie bekend te maken	Dit is een herhaling van een opmerking, zoals hierboven uitgelegd.
6/23	2:1a	In het blauw de wijzigingsvoorstellen van de stakeholder 1. Het is verboden om een levensmiddel te produceren, importeren en of te verkopen, die: a.- in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften; 7 ~~indien het:~~	Bedankt voor de input, maar de manier waarop dit nu is geformuleerd, geeft dezelfde betekenis weer die u probeert over te brengen met uw voorstel. Deze bepaling is bedoeld om ervoor te zorgen dat geïmporteerde producten voldoen aan de wettelijke eisen van het NIVS en/of geen gezondheidsrisico vormen voor Surinaamse consumenten.
6/23	2:1c onder onhygiënische omstandigheden is behandeld;	Onhygiënisch volgens welke standaard?	In artikel 2:7 staat: <i>Het NIVS stelt nadere regels en richtlijnen voor het bepaalde onder de leden 1 tot en met 6.</i> Dit wil dus zeggen dat het NIVS de richtlijnen met betrekking tot het (on)hygiënische omstandigheden zal opstellen en delen met de belanghebbenden.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			<p>Ten overvloede geven wij aan dat conform artikel 3 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het besluitvormingsproces van het NIVS is verankerd in de beginselen van de risicoanalyse voor voedselveiligheids- en voedingsvraagstukken, volgens de richtlijnen van de Codex Alimentarius Commissie (CAC). • Bij het nemen van besluiten en het vaststellen van richtlijnen op het gebied van levensmiddelen door het NIVS wordt gestreefd naar harmonisatie met de internationale normen, zoals die door de Codex zijn ontwikkeld en met inachtneming van de lokale omstandigheden. • Bij het uitvoeren van haar regulerende taken, dient het NIVS de volgende waarden in acht te nemen: transparantie, inclusiviteit, onpartijdigheid en evenredigheid tot het risico. <p>Daarnaast is in de memorie van toelichting het volgende aangegeven: <i>Het NIVS zal vereisten ontwikkelen voor exploitanten van levensmiddelenbedrijven om als erkend levensmiddelenbedrijf te mogen opereren, met inbegrip van de ontwikkeling van programma's ter waarborging van de voedselveiligheid, zoals Goede Agrarische Praktijken (GAP), Goede Hygiëne Praktijken (GHP) of Goede Fabricage Praktijken (GMP), HACCP-beginselen gebaseerde controleprocedures of de vaststelling van criteria voor de ontwikkeling van dergelijke programma's, en traceerbaarheidsvereisten.</i></p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			<p><i>De ontwikkelde vereisten zullen betrekking hebben op de gehele voedselketen, van landbouwactiviteiten (met specifieke voorschriften inzake voedselveiligheid) tot verwerkende bedrijven, detailhandelaren, importeurs en exporteurs.</i></p> <p>Dit bevestigt andermaal dat de richtlijnen voor hygiënisch produceren ontwikkeld zullen worden.</p>
6/23	2:1d Vervalst is;	Vervalsen opnemen in lijst met definities? Wat er onder vervalsing wordt bedoeld?	<p>Vervalsing omvat alle aspecten van fraude, inclusief namaken.</p> <p>Artikel 1 van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19) heeft een definitie van voedsel fraude hetgeen betrekking heeft op vervalsen.</p>
6/23	2:1f met nutriënten is verrijkt;	Met nutriënten verrijken opnemen in lijst met definities? Wat wordt hiermee bedoeld?	<p>Voedselverrijking moet plaatsvinden op basis van gezondheidsoverwegingen waarvoor duidelijke regelgeving nodig kan zijn.</p> <p>Deze bepaling is bedoeld om ervoor te zorgen dat verrijkte voedingsmiddelen (waar nodig) voldoen aan dergelijke veiligheidseisen.</p> <p>Het NIVS zal hiervoor de relevante regelgeving ontwikkelen, volgens dezelfde aanpak van transparantie, inclusiviteit en betrokkenheid als hierboven beschreven.</p>
6/23	2:1g als nieuw wordt beschouwd;	Begrip nieuw product opnemen in lijst met definities? Toelichting waarom het wel of niet verboden is om nieuwe producten te produceren, importeren en of te verkopen?	<p>nieuwe voedingsmiddelen zijn voedingsmiddelen die geen veilige en gedocumenteerde geschiedenis van gebruik hebben in Suriname of in andere landen, dit kunnen nieuwe voedselbronnen zijn (bijv. insecten) of nieuwe manieren om voedingsmiddelen te produceren die niet algemeen gebruikt worden (geen geschiedenis van veilig gebruik) bijv. gecultiveerd vlees / cel-gebaseerd vlees.</p> <p>Het NIVS zal de relevante regelgevende bepalingen ontwikkelen om nieuwe voedingsmiddelen en hun</p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			veiligheidsvereisten en bijbehorende maatregelen voor mogelijke voorafgaande goedkeuring waar nodig te definiëren.
6/23	2:1i (punt i is toegevoegd door de stakeholder)	i. bestanddelen bevat van genetisch gemodificeerde organismen.	GMO's maken deel uit van wat wordt bedoeld met nieuwe voedingsmiddelen (een segment van nieuwe voedingsmiddelen).
6/23	2:2	In het blauw de wijzigingsvoorstellen van de stakeholder 2. Het is verboden om diervoeders te importeren en of te verkopen, die: a. in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften b. bestemd zijn voor voedselproducerende dieren en onder de toegepaste voedingsomstandigheden zouden leiden tot onveilige of verontreinigde levensmiddelen c. als levensmiddelen schadelijk worden geacht voor de menselijke gezondheid.	Deze bepaling is bijgewerkt met de toevoeging van en/of voor elk geval - wat dezelfde betekenis heeft als wat in uw opmerkingen wordt voorgesteld. 2.2 Diervoeders Het is verboden om diervoeders te importeren en of te verkopen, in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften en/of omdat zij bestemd zijn voor voedselproducerende dieren en onder de toegepaste voedingsomstandigheden zouden leiden tot verontreinigde levensmiddelen en/of levensmiddelen die schadelijk worden geacht voor de menselijke gezondheid.
6/23	2:5 Het is verboden onjuiste of misleidende informatie over levensmiddelen te verspreiden met de bedoeling bij anderen gegronde vrees te wekken, met inbegrip van informatie over bewerking van levensmiddelen.	Welk orgaan stelt vast wat "onjuiste of misleidende informatie" is	Conform artikel 2:7 zullen nadere regels en richtlijnen worden opgesteld door het NIVS. Onjuistheid kan ook worden vastgesteld op basis van de voorliggende feiten, na onderzoek. Dit wordt gedocumenteerd met bewijsmateriaal.
6/23	3 1. Om als levensmiddelenbedrijf te kunnen opereren is de registratie en erkenning door het NIVS vereist. 2. De vereisten en procedures voor de registratie en erkenning als bedoeld in lid 1 worden door het NIVS vastgesteld.	Aandacht voor voorzieningen/clausules, dat bijv. Een manja- of koude kokosnoot verkoper langs de straat niet buiten de boot valt)	De eisen zullen worden aangepast aan de omvang van de activiteiten en het risiconiveau. Dit is een van de belangrijkste principes die is opgenomen in de wet die het NIVS verplicht om regels te overwegen die in verhouding staan tot het vraagstuk dat wordt beheerd en in volledige

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			<p>erkenning van de capaciteit van de sector om aan de eisen te voldoen.</p> <p>Het NIVS heeft deze benadering al aangenomen als onderdeel van zijn strategische richting (Strategisch plan 2023-25).</p>
6/23	11 1. Overtreding van het bepaalde in artikel 3, 4, 5, 6 en 7 wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en een geldboete van de derde categorie	Aandacht voor voorzieningen/clausules, dat bijv. Een manja- of koude kokosnoot verkoper langs de straat niet wordt opgesloten)	<p>Hetzelfde antwoord als hierboven</p> <p>De sanctie zal gebaseerd zijn op het risiconiveau en in verhouding staan tot de capaciteit van de exploitant.</p>
6/23	1h	h. Diervoeders: definitie vermelden	De definitie van diervoeder is gegeven in artikel 1h van Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19)
6/23	1i toevoegen	Nieuw product/ "Novel product": definiëren voor de duidelijkheid wat er verstaan wordt onder Nieuw product.	nieuwe voedingsmiddelen zijn voedingsmiddelen die geen veilige en gedocumenteerde geschiedenis van gebruik hebben in Suriname of in andere landen, dit kunnen nieuwe voedselbronnen zijn (bijv. insecten) of nieuwe manieren om voedingsmiddelen te produceren die niet algemeen gebruikt worden (geen geschiedenis van veilig gebruik) bijv. gecultiveerd vlees / cel-gebaseerd vlees.
6/23	2:1e behandeld is met additieven, pesticiden en diergeneesmiddelen;	Welke additieven? Broodverbeteraar is ook een additief. Neem dit ook mee in de definities. Pesticiden en diergeneesmiddelen boven de MRL waarde moet erbij vermeld staan.	<p>Het is inderdaad normaal om additieven, pesticiden en diergeneesmiddelen. Echter zegt dit wetsartikel: <i>Het is verboden om een levensmiddel te produceren, importeren en of te verkopen, die in strijd met de door het NIVS vastgestelde regels en voorschriften, indien het:</i></p> <p>Dit wil dus zeggen dat als het levensmiddel niet voldoet aan de voorschriften van het NIVS dan is het verboden om dit levensmiddel te produceren, importeren en of te verkopen</p>

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
			<p>Het NIVS zal namelijk verantwoordelijk zijn voor het opstellen van regels voor al deze toepassingen en voor het bepalen van veilige gebruiksvoorwaarden die inderdaad kunnen worden toegestaan. Dit omvat <i>het vaststellen van maximumwaarden voor residuen</i>.</p> <p>Daarbij zal het NIVS conform artikel 6:3 Wet NIVS (S.B. 2021 no. 19): <i>Bij de uitvoering van deze taken zullen naast de Codex Alimentarius standaarden ook de nationale standaarden op het gebied van levensmiddelen, zoals vastgesteld door het Surinaams Standaarden Bureau (SSB), als leidraad dienen.</i></p>
6/23	2:1f met nutriënten is verrijkt	Waarom mag dit niet? Fortification van melk, meel en andere voedselproducten is internationaal toegestaan. Ons bedrijf doet aan fortification (tijdens het maalproces van tarwe tot meel gaan essentiële nutriënten verloren. Deze worden aangevuld d.m.v fortification.	<p>Het is toegestaan om levensmiddelen met nutriënten is verrijkt mits het aan <i>het NIVS vastgestelde regels en voorschriften voldoen (hiermee start het wetartikel 2)</i></p> <p>Bij het opstellen van deze regels en voorschriften zullen de <i>Codex Alimentarius standaarden en de standaarden ontwikkeld door het Surinaams Standaarden Bureau als leidraad dienen.</i></p> <p>Voedselverrijking moet plaatsvinden op basis van gezondheidsoverwegingen waarvoor duidelijke regelgeving nodig kan zijn.</p> <p>Deze bepaling is bedoeld om ervoor te zorgen dat verrijkte voedingsmiddelen (waar nodig) voldoen aan dergelijke veiligheidseisen.</p> <p>Het NIVS zal hiervoor de relevante regelgeving ontwikkelen, volgens dezelfde aanpak van transparantie, inclusiviteit en betrokkenheid als hierboven beschreven.</p>
6/23	2:1g. als nieuw wordt beschouwd;	bijv: Ons bedrijf produceert uit eigen meel nu ook pasta producten. Valt dit onder een	Nee dit valt niet onder een nieuw product.

Datum	Concept Levensmiddelenwet versie 4 mei Wetartikel	Opmerking	Antwoord van NIVS TASK TEAM
		nieuw product? Graag definiëren wat er verstaan wordt onder nieuw product	Een "nieuw product" (novel foods) zijn 'nieuwe' voedingsmiddelen en ingrediënten die niet eerder in Suriname als voedingsmiddel werden verkocht. Voorbeelden van novel foods zijn producten verkregen uit nieuwe bronnen of die volgens een 'nieuwe' methode geproduceerd zijn. Denk aan moderne biotechnologie, nanotechnologie of een nieuwe fok- of kweektechniek. Soms gaat het om een combinatie van nieuwe ingrediënten en nieuwe productiemethoden. Het NIVS zal de relevante regelgevende bepalingen ontwikkelen om nieuwe voedingsmiddelen en hun veiligheidsvereisten en bijbehorende maatregelen voor mogelijke voorafgaande goedkeuring waar nodig te definiëren.
6/23	5:1 Voor de uitvoer van levensmiddelen en diervoeders is vereist een uitvoercertificaat afgegeven door het NIVS.	Waar kunnen de vereisten voor ontheffing worden terug gelezen?	De eisen voor een uitvoercertificaat worden bepaald door het land waar er naartoe wordt geëxporteerd. Als het importerend land geen uitvoercertificaat vereist dan is dat de reden voor het verlenen van ontheffing.
6/23	In lid 1 onder g is opgenomen levensmiddelen die als nieuw beschouwd dienen te worden. Algemeen worden zij aangeduid als "novel product" hetgeen zoveel inhoudt dat het product niet eerder bestond en dus geen informatie eerder daarover bekend is geweest. Derhalve moet het product eerst onderzocht en geschikt bevonden worden, alvorens het geïmporteerd en of verhandeld mag worden. Hieronder worden meegenomen producten die volgens een nieuw proces, "novel proces", zijn vervaardigd. Voor die producten gelden dezelfde regels als voor novel product.	"alvorens het geïmporteerd en verhandeld mag worden" --> moet hier ook staan en geproduceerd mag worden?	Dit is een geldig punt en het zal dienovereenkomstig worden aangepast.